

POSTANOWIENIE

Dnia 2 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Igor Zgoliński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 2 września 2020 r.,
sprawy **M. G.**,
skazanego z art. 190 § 1 k.k. i in.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w K.
z dnia 28 sierpnia 2019 r., sygn. akt IX Ka (...),
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w K.,
z dnia 25 lutego 2019 r., sygn. akt IX K (...),

postanowił:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w K. z dnia 25 lutego 2019 r., sygn. IX K (...) M. G. został uznany za winnego tego, że:

1. w okresie od grudnia 2017 r. daty bliżej nieustalonej do dnia 7 czerwca 2018 r. w K. działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru uporczywie nękał byłą żonę A. G. oraz małoletniego syna D. G. w ten sposób, że: nachodził i obserwował A. G. i D. G. w miejscu ich zamieszkania o różnych porach dnia i nocy, nachodził i obserwował A. G. w miejscu jej zatrudnienia o różnych porach dnia, zbliżał się do A. G. i D. G. wbrew ich woli i śledził ich, wszczynał awantury, znieważał A. G. słowami

powszechnie uznanymi za obelżywe i poniżające, wysyłał znaczne ilości wiadomości tekstowych SMS oraz wykonywał liczne połączenia telefoniczne na numer telefonu komórkowego A. G. oraz D. G. o różnych porach dnia i nocy, zastraszał A. G. popełnieniem samobójstwa i obciążeniem jej za to odpowiedzialnością, pozostawiał listy w skrzynce pocztowej, w drzwiach i pod wycieraczką, czym wzbudzał u wyżej wymienionych osób uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia i istotnie naruszał ich prywatność oraz wypowiadał wobec A. G. groźby popełnienia przestępstwa, które to groźby wzbudzały u niej uzasadnioną obawę spełnienia, tj. popełnienia czynu z art. 190a § 1 k.k. i art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w warunkach powrotu do przestępstwa określonego w art. 64 § 1 k.k. i za to wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności; na podstawie art. 41a § 1 i 4 k.k. w zw. z art. 43 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu kontaktowania się i zbliżania się do pokrzywdzonych na odległość bliższą niż 50 metrów na okres 2 lat;

2. w okresie od lipca 2016 r. daty bliżej nieustalonej do 10 lutego 2017 r. w K. działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru uporczywie nękał M. K. w ten sposób, że nachodził go i obserwował w miejscu pracy i zamieszkania o różnych porach dnia, zbliżał się do wyżej wymienionego wbrew jego woli, znieważał słowami powszechnie uznanymi za obelżywe, czym wzbudzał u niego uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia i istotnie naruszał jego prywatność oraz wypowiadał groźby pozbawienia życia, które to groźby wzbudziły w zagrożonym uzasadnioną obawę ich spełnienia, tj. popełnienia czynu z art. 190a § 1 k.k. i art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k., za który wymierzył karę 3 miesięcy pozbawienia wolności;
3. w okresie od 10 października 2017 r. do 7 czerwca 2018 r. w K. działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru uporczywie nękał M. K. w ten sposób, że nachodził go i obserwował w miejscu pracy i zamieszkania o różnych porach dnia, zbliżał się do wyżej wymienionego wbrew jego woli, znieważał w/w słowami powszechnie uznanymi za obelżywe, naruszał jego nietykalność cielesną, czym wzbudzał

u niego uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia i istotnie naruszał jego prywatność oraz wypowiadał groźby pozbawienia życia, które to groźby wzbudziły w zagrożonym uzasadnioną obawę ich spełnienia, tj. popełnienia czynu z art. 190a § 1 k.k. i art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w warunkach powrotu do przestępstwa określonego w art. 64 § 1 k.k., za które wymierzył karę 6 miesięcy pozbawienia wolności; na podstawie art. 41 a § 1 i 4 k.k. w zw. z art. 43 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego M. G. środek karny w postaci zakazu kontaktowania się i zbliżania się do pokrzywdzonego M. K. na odległość bliższą niż 50 metrów na okres 2 lat; na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k. i art. 86 § 1 k.k. orzeczone wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności połączył, orzekając karę łączną roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności oraz zaliczył na jej poczet okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie;

Apelacje kwestionujące całokształt rozstrzygnięcia wnieśli oskarżony oraz jego obrońca. Oskarżony wniósł o uchylenie wyroku. Obrońca zarzucił naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 7, 410 i 424 k.p.k. polegające na dowolnej i jednostronnej ocenie zgromadzonego materiału dowodowego oraz pominięciu przy wyrokowaniu istotnych okoliczności, co doprowadziło do przekroczenia swobodnej oceny dowodów skutkujące jej dowolnością oraz błędem w poczynionych ustaleniach faktycznych ewentualnie, w przypadku nieuwzględnienia powyższego, zarzucił rażącą niewspółmierność orzeczonej wobec oskarżonego kary. W konsekwencji wniósł o uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów, względnie o zmianę orzeczenia poprzez złagodzenie orzeczonej kary pozbawienia wolności do roku.

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 28 sierpnia 2019 r., sygn. IX Ka (...), zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Od tego orzeczenia kasację wniósł obrońca skazanego, zarzucając:

1. rażącą obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 12 k.k., mającą wpływ na treść orzeczenia, poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że czyn zarzucany w punkcie II aktu oskarżenia na szkodę M. K. nie był popełniony w krótkich odstępach czasu, a w konsekwencji błędne przyjęcie przez Sąd,

że czyn ten stanowi dwa przedzielone czasowo czyny i uznanie skazanego za winnego dwóch czynów,

2. rażącą obrazę przepisu art. 41a § 1 i 4 k.k. mającą wpływ na treść orzeczenia a to poprzez orzeczenie zakazu kontaktu i zbliżania skazanego z małoletnim synem D. G., który to środek karny stoi w sprzeczności do praw rodzicielskich skazanego jak i prawa do osobistego kontaktu z synem.

Formułując powyższe zarzuty, obrońca skazanego wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w K.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Słuszne jest stanowisko zaprezentowane w odpowiedzi prokuratora, zgodnie z którym kasacja była bezzasadna w stopniu oczywistym.

Skarżący trafnie zauważył, że sąd II instancji jest zobligowany do weryfikacji subsumpcji prawnej zachowania oskarżonego, aczkolwiek *in concreto* nie na podstawie powołanego przepisu art. 434 § 2 k.p.k. Przepis ten bowiem, wobec kierunku apelacji, nie mógł znajdować tu zastosowania. Obowiązek taki wynika natomiast z treści przepisów art. 440 jak i 455 k.p.k. Jak dostrzegł obrońca, tej powinności sąd odwoławczy nie zaniechał. Jej wynikiem było podzielenie zapatrywań sądu I instancji co do konieczności przypisania oskarżonemu dwóch odrębnych czynów, popełnionych na szkodę M. K. W dalszych wywodach autor kasacji nie zdołał zakwestionować poprawności przyjętej kwalifikacji prawnej. Nie mogło temu służyć powołanie kilku orzeczeń, definiujących na gruncie konkretnych spraw, zawarte w art. 12 k.k. sformułowanie „krótkie odstępy czasu”. Nie tylko samo kryterium czasowe było tu bowiem prawnie relewantne. Bezspornym pozostawało to, że w czasookresie działania na szkodę M. K. skazany przez 8 miesięcy był osadzony w jednostce penitencjarnej. Niestusznie zatem twierdzi obrońca, że powyższy okres winien zostać objęty przypisanym oskarżonemu działaniem w jednego ramach czynu ciągłego. Nie chodziło tu wszakże o jakąkolwiek przerwę w realizacji zachowań przestępczych, lecz o przerwę, podczas której skazany obiektywnie nie mógł ich podejmować. Była to okoliczność, która ewidentnie

przerywała czyn ciągły uporczywego nękania oraz kierowania gróźb pod adresem pokrzywdzonego. Stąd też, adekwatnie do poczynionych ustaleń, sąd zmodyfikował kwalifikację przedmiotowego przestępstwa, przyjmując, że skazany dopuścił się dwóch czynów ciągłych, a kasacja nie wykazała na tym polu uchybień.

O oczywistej bezzasadności kasacji świadczył dobitnie również zarzut drugi, (pomijając nawet fakt, że nie czynił zadość wymaganiom określonym w art. 519 i art. 523 § 1 k.p.k.), w którym skarżący podniósł, że orzeczony środek karny w postaci zakazu kontaktowania się skazanego z małoletnim pokrzywdzonym ingeruje w przyznane przez sąd rodzinny prawo do kontaktów z synem. Formułując tego rodzaju zarzut autor zdaje się nie dostrzegać różnicy pomiędzy tymi orzeczeniami, przede wszystkim w zakresie realizacji celów, którym mają służyć. Te różnice oraz zasada samodzielności jurysdykcyjnej pozostają jednak klarowne i nie wymagają szerszego omówienia. Są to kwestie natury rudymen tarnej. Pozostaje jedynie zauważyć, że skazany mógłby realizować przedmiotowe uprawnienie według reguł określonych orzeczeniem wydanym przez sąd rodzinny, gdyby nie dopuścił się na popełnienia przestępstwa. To konsekwencją przestępstwa była określona reakcja karna w postaci orzeczonej kary pozbawienia wolności oraz środka karnego, którego wykonywanie stanowi wyraz prewencji służącej ochronie pokrzywdzonego przed ewentualnymi niepożądanymi zachowaniami ze strony skazanego.

Implikacją zaprezentowanego powyżej rozumowania, wobec niestwierdzenia podstaw określonych w art. 536 k.p.k. było oddalenie kasacji na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono w pkt 2 na podstawie art. 626 § 1 k.p.k. i art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k.